

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

1. ייעוד החטיבה ותפקידיה העיקריים
2. עקרונות עיקריים בפעילות החטיבה
3. מקורות הנתונים
4. הבסיס החוקי
5. המידע המנוהל בחטיבה:
 - מידע על המערכת הפיננסית/המוניטרית בישראל
 - מידע על הפעילות הריאלית במשק
 - מידע על פעילות הממשלה
 - מידע על פעילות המשק מול חוץ לארץ
6. המבנה הארגוני של החטיבה

ייעוד החטיבה ותפקידיה העיקריים

ייעוד החטיבה למידע ולסטטיסטיקה הוא לספק לחטיבות הבנק מידע ונתונים באיכות, בזמן ובהיקף הנדרשים לצורך ניהול המדיניות המוניטרית, לשם שמירה על היציבות הפיננסית, לצורכי מחקר על המשק הישראלי ולמימוש יתר מטרותיו ותפקידיו של הבנק.

נוסף על כך מעמידה החטיבה מידע ונתונים לשימושם של מקבלי החלטות, חוקרים וכל גורם אחר מחוץ לבנק ישראל, וזאת במסגרת הגברת השקיפות והיעילות הכלכלית במשק. לשם כך החטיבה מפיצה נתונים, מידע ודוחות בערוצים שונים, ובמיוחד באתר האינטרנט של בנק ישראל. החטיבה מפרסמת באתר, באופן שוטף, הודעות לעיתונות ופרסומים אחרים.

עקרונות הפעולה של החטיבה

בתוכניתיה לשיפור ופיתוח של הסטטיסטיקה בבנק ישראל, החטיבה למידע ולסטטיסטיקה פועלת על פי מספר עקרונות מרכזיים:

- שקיפות בכל הנוגע לשיטות האיסוף והעיבוד של הנתונים.
- שמירה על סודיות המידע, כמתחייב מהוראות כל חוק.
- זמינות המידע - הגולמי והמעובד - באמצעות דוחות, דיווחים תקופתיים ותוצרים אחרים.
- עמידה בתקנים בין-לאומיים ומקצועיים גבוהים בתחומי המתודולוגיה הסטטיסטית, איסוף המידע והפצתו.
- שיתוף פעולה ותיאום עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הבורסה לני"ע, הרשות לני"ע, משרד האוצר ורשויות וגורמים נוספים.
- יעילות בניהול המידע, איסופו והפצתו תוך התייחסות לנטל הדיווח המוטל על המדווחים השונים.

מקורות הנתונים של החטיבה

דיווחי המערכת הבנקאית, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, הבורסה לני"ע, הרשות לני"ע, גורמים ורשויות נוספות וכן מידע הנמסר במישרין על ידי גופים עסקיים ואחרים במשק.

הנתונים והמידע הנאספים ומנוהלים על ידי החטיבה מתמקדים במשק הישראלי ובסביבה הגלובלית המשפיעה עליו, וזאת כאמצעי להבנת התופעות הכלכליות העיקריות במשק.

הבסיס החוקי לפעילות החטיבה

הבסיס החוקי לאיסוף הנתונים הסטטיסטיים בבנק ישראל נגזר מתפקידיו של הבנק, המוגדרים במספר דברי חקיקה, ובהם:

- חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954.
- פקודת הבנקאות, 1941, בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
- חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978.

מתוקף תפקידיו של הבנק על פי דברי החקיקה האמורים, יש לבנק סמכות לדרוש מידע מגופים שונים.

המידע המנוהל בחטיבה¹ כולל, בין היתר:

מידע על המערכת הפיננסית/המוניטרית בישראל:

- נתונים על ריביות ותשואות במשק.
- נתונים על שוק מטבע החוץ והפעילות בו (העסקאות, נפחי מסחר, המגזרים, המחירים, שער החליפין האפקטיבי, המרווחים, הסיכונים).
- נתונים על שוק ההון הסחיר (מחירים היסטוריים, היקפי הנפקה של ההון והחוב, מחזורי המסחר, החזקות תושבי חוץ ותושבי ישראל בנכסים ועוד).
- נתונים על שוק הכספים.
- נתונים על האשראי במשק.
- אינדיקטורים ליציבות הפיננסית.
- נתונים על מערכת הבנקאות.
- נתונים על המשקיעים המוסדיים ועל מתווכים פיננסיים אחרים.
- נתונים על תיק הנכסים הפיננסיים של הציבור

מידע על הפעילות הריאלית במשק, לרבות:

- נתוני התוצר, שימושיו וענפי המשק.
- נתונים על המחירים במשק.
- נתונים על שוק העבודה.

מידע על פעילות הממשלה, לרבות:

- הכנסות הממשלה והוצאותיה.
- נתוני ההכנסות ממסים.
- נתוני הגירעון והחוב הממשלתי.

מידע על פעילות המשק מול חוץ לארץ, לרבות:

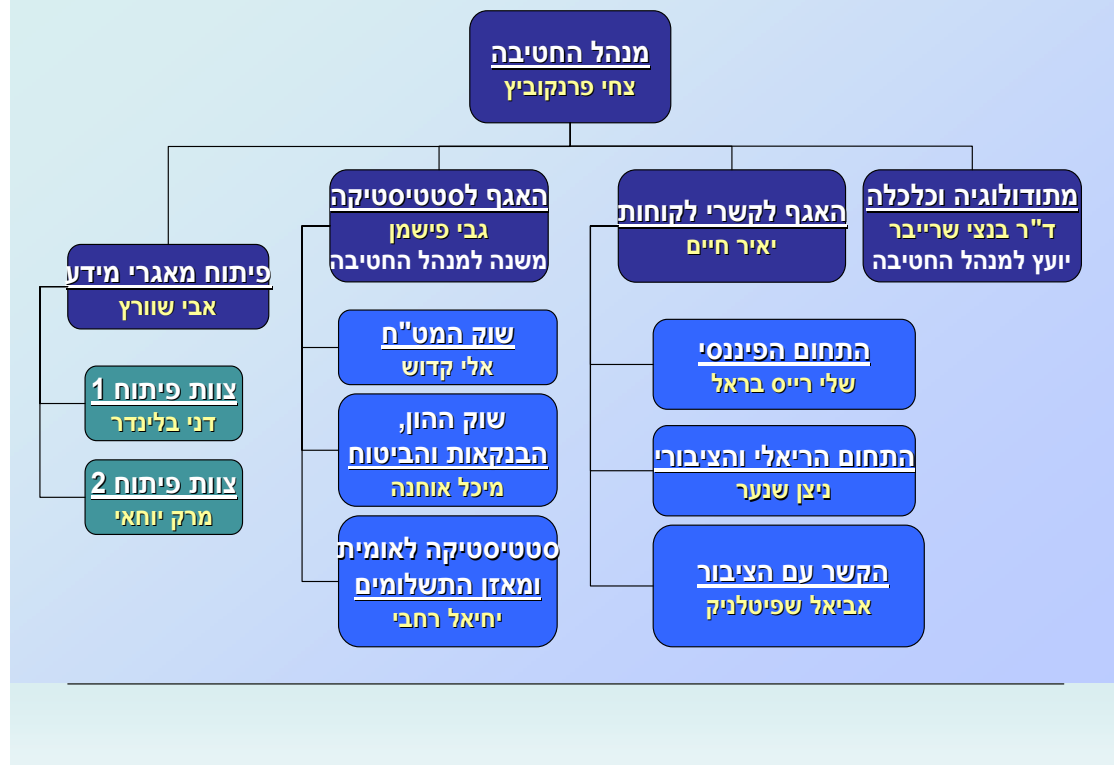
- נתונים על מאזן התשלומים
- נתונים על הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חוץ לארץ (IIP).
- נתונים על החוב החיצוני.

המבנה הארגוני של החטיבה

המבנה הארגוני של החטיבה משקף את ההתמקדות בצורכי הלקוח (האגף לקשרי לקוחות) בנפרד מהתהליך של ניהול הסטטיסטיקה (האגף לסטטיסטיקה), תוך חתירה ליצירת מרכזי התמחות מקצועית (לפי תחומי התוכן בחטיבה). החטיבה מדגישה את ההשקעה המתמשכת בפיתוח ושיפור של תשתיות מאגרי הנתונים ואמצעי הגישה אליהם (היחידה לפיתוח וניהול של מאגרי מידע).

¹ המידע והנתונים המתפרסמים באתר האינטרנט של הבנק אינם כוללים את מלוא המידע המפורט כאן, שמנוהל בחטיבה למידע ולסטטיסטיקה בבנק ישראל.

המבנה הארגוני – החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

תוכניות ופרויקטים בתחום תשתיות המידע

- תוקם תשתית חדשה לניהול המידע הסטטיסטי בבנק, כולל בניית "מחסן נתונים" (data warehouse) מרכזי לבנק ישראל. "מחסן" זה יכיל את כל המידע הסטטיסטי המנוהל בבנק ישראל לתכניו השונים. יתרונות "מחסן הנתונים": א. יכיל מידע מקיף ועקבי על המשק הישראלי; ב. יספק מידע זמין למקבלי ההחלטות (בזמן קצר), ג. יתמוך בחטיבות הליבה הכלכליות של הבנק (המחקר והשווקים) בכל הקשור לגישה מהירה, אחידה, ובממשק ייחודי ונוח; ד. ישליט אחידות בהגדרות הנתונים (one version of the truth), כך שהן יהיו מקובלות על כל המשתמשים במידע.
- יוקם **פורטל מידע וסטטיסטיקה** – שער מרכזי אחד לכל המידע הסטטיסטי על כלכלת ישראל המנוהל בבנק ישראל. הפורטל יאפשר, באמצעות כלים מתקדמים, שיתוף מידע בין המשתמשים לצורך שיתוף פעולה.
- במסגרת פיתוח תשתית הנתונים של הבנק, יפותחו **מערכות נתונים מקרו-פיננסיים** - נתונים על הפעילות הפיננסית במשק ועל המערכת הפיננסית ברמת אגרגציה גבוהה. פיתוחם יסייע להנהלת הבנק ולחטיבות הליבה במילוי תפקידיהן - ניהול המדיניות המוניטרית; שמירת היציבות הפיננסית ותקינות השווקים הפיננסיים; ייעול ושכלול של מבנה המערכת הפיננסית. כמו כן יסייעו מערכות אלו בהבנת קשרי הגומלין שבין הפעילות הפיננסית לפעילות הריאלית במשק.